

Beste lezer,

Hierbij de nieuwsbrief van september, vol met wetenswaardigheden rond natuur en duurzaamheid. Door zijn maandelijkse verschijning is de nieuwsbrief een aanvulling op ons Groene Blad, dat vier keer per jaar verschijnt.

Iedere maand rond de tiende komt er weer een nieuwe nieuwsbrief uit. Kopij kan uiterlijk tot de 6^e van de maand worden verstuurd naar nieuwsbrief@ivnveenendaal-rhenen.nl.

Veel leesplezier gewenst.

Bezorger Groene Blad gezocht

Wij zijn op zoek naar een bezorger voor ons Groene Blad. Deze verschijnt vier keer per jaar. Om kosten te besparen proberen we ze zoveel mogelijk zelf rond te brengen. Het gaat bij deze vacature om 25 adressen in Veenendaal centrum en oost. Wie wil ons helpen?

Inlichtingen en opgeven:

redactie@ivnveenendaal-rhenen.nl.

Provinciale Ontmoetingsdag IVN

Op 30 september wordt in het Beauforthuis in Austerlitz de IVN Ontmoetingsdag gehouden. Deze dag is voor alle IVN'ers die zich inzetten voor de natuur in de provincie. Dan delen we onze ervaringen en kennis en geven we elkaar nieuwe inspiratie om de natuurbeleving in onze provincie te verrijken. Daarnaast is er natuurlijk volop tijd om gezellig bij te praten met andere IVN'ers. Het middagprogramma zit boordevol interessante workshops, gegeven door afdelingen en beroepskrachten.

Klik [hier](#) voor meer informatie en aanmelden.

Regenpijp afkoppeldag in Rhenen

Steeds vaker krijgen we te maken met periodes van droogte. Dat maakt het voor planten moeilijk om voldoende water te vinden. Tegelijkertijd zorgen hoosbuien ook steeds vaker voor overbelasting van het riool. Gelukkig is er een simpele manier om regenwater te benutten voor de tuin: door je regenpijp van het riool af te koppelen!

Heuvelrugtuinen organiseert samen met de Gemeente Rhenen op zaterdag 23 sept. van 10 tot 12 uur een 'Afkoppeldag' bij de Ontmoetingskerk, Anjerlaan 1. We vertellen je hoe het afkoppelen in z'n werk gaat. Meld je aan via de website van [Heuvelrugtuinen](#).

September 2023

Sloop oude Groenhof

Sloop oude Groenhof medio augustus

De sloop van de oude Groenhof aan de Karel Fabriciusstraat is nu afgerond. Jarenlang hebben we als IVN daar - samen met Groei en Bloei - met veel plezier gebruik van mogen maken. Sinds begin 2022 zijn we gehuisvest aan het PWA-park.

Het oude gebouw moet plaatsmaken voor een nieuw Integraal Kind Centrum (IKC). Het kindcentrum biedt straks onderdak aan School JUUL, Patrimoniumschool en kinderopvang Luna.

Cursus 'Jouw Heuvelrugtuin'

Een groene, gezonde en prettige tuin die past in de unieke omgeving van de Utrechtse Heuvelrug, dat is een Heuvelrugtuin. Wil je graag leren wat natuurlijk en gebiedseigen tuinieren inhoudt en hoe ook jij daar mee kunt beginnen in eigen tuin? Dan is de cursus 'Jouw Heuvelrugtuin' daarvoor een mooie kans dichtbij huis en samen met mensen uit de buurt. De cursus is geschikt voor de beginnende natuurlijke tuinier.

Klik [hier](#) voor meer informatie en aanmelden.

Bodemdierenexcursie

Vuurwantsen

De meeste bodemdieren zijn klein, maar toch erg belangrijk voor de natuur. Zo helpen ze ziekteverwekkers in de bodem te bestrijden en het water te zuiveren. Een gezonde bodem neemt het water van regenbuien op bijvoorbeeld, waardoor minder kans op overstromingen. Elk jaar rond Dierendag gaan overal in het land honderden mensen op bodemdieren safari.

IVN Veenendaal-Rhenen haakt erop in en nodigt je uit op zaterdag 30 september in Tiny Forest het Petenbosje. Je bent welkom tussen 10 en 12 uur.

Je gaat zelf op zoek naar de bodemdierpjes die daar leven. Samen met de IVN-gidsen Carlo van de Weerd en Theo Hattink gaan we dan kijken wat je hebt gevonden.

Je vindt het Petenbosje op de hoek van Varenmos en Solkuillaan.

World Cleanup Day

World Cleanup Day is het jaarlijkse moment waarop wereldwijd miljoenen mensen tegelijk in actie komen. Landelijk IVN heeft vanaf juni 2023 de rol van organisator in Nederland overgenomen van de Plastic Soup Foundation.

De eerste editie is op zaterdag 16 september. We gaan mensen aanmoedigen om in actie te komen in eigen tuin, buurt, op het werk of op school. Wereldwijd doen er al meer dan 190 landen aan mee. Ook meedoen? Klik op [deze link](#).

IVN Schone Stappen Wandeling

Zwerfafval is slecht voor het milieu. Sommige dieren zien het afval aan als voedsel en dit heeft allerlei nare gevolgen. Veel van dat afval, zoals sigarettenpeuken of plastic flesjes, zullen nooit helemaal vergaan.

Maar we laten het er niet bij zitten! Op zaterdag 16 september - de World Cleanup Day - is er weer een IVN Schone Stappen Wandeling. Deze keer worden straten, parkeerterreinen en struiken in de omgeving van Winkelcentrum De Ellekoot van zoveel mogelijk zwerfafval ontdaan. Ook voor kinderen is het een leuke activiteit. De opruimactie wordt uitgevoerd in samenwerking met TeamClean Veenendaal. We starten om halftien bij de fietsenstalling van het NS-station (zuidzijde) en gaan anderhalf uur aan de slag. Help je ook mee?

Tuinvlindertelling 2023

Van 7 tot en met 9 juli was weer de jaarlijkse Tuinvlindertelling. Het enthousiasme voor de tuinvlindertelling bleek weer flink toegenomen. Er deden zelfs een recordaantal tellers mee dit jaar! Toch gaat het niet goed met de vlinders. Dit jaar hebben de tellers gemiddeld weer minder vlinders geteld dan vorig jaar.

De meest getelde vlinder is dit jaar het Klein koolwitje. Op de tweede plek is de Atalanta geëindigd. Kijk voor meer informatie op de website van de [Vlinderstichting](#).

Klein koolwitje

September 2023

Zwarte sachembij op Kwinteloijen

In Kwinteloijen komt de zwarte sachembij voor. Deze zeer zeldzame en kwetsbare bijensoort komt maar op twee plaatsen in Nederland voor. De populatie in Kwinteloijen is zeer kwetsbaar, omdat ze geïsoleerd is van soortgenoten. Als de populatie hier verdwijnt, is de kans klein dat de soort ooit nog boven de grote rivieren zal voorkomen.

Lees op [onze website](#) hoe Landschap Erfgoed Utrecht, gemeente Rhenen en Natuurgroep Kwinteloijen samen proberen deze bij voor dit gebied te behouden.

Egeltelling

Op 16 en 17 september is het weer zover: de egeltelling! Tijdens dit weekend roept de Zoogdiervereniging iedereen op om de egels in de tuin te tellen. Doe jij mee?

De egels in Nederland hebben het niet makkelijk. Hoe goed het met de egel gaat schommelt een beetje door de jaren heen. Het ene jaar zien we er ontzettend veel, het andere jaar lijkt de populatie te zijn afgenomen.

Wij zijn erg benieuwd hoe het in 2023 met de egel gaat. Klik [hier](#) als je mee wilt doen.

Twee paddenstoelenexcursies

Grote sponszwam

Paddenstoelen bestaan er in heel veel verschillende vormen, soorten en maten. Maar hoe heten ze en hoe hou je ze uit elkaar? Ze lijken soms veel op elkaar of komen in meerdere gedaantes voor. Namens IVN geeft Ernst van Rijssel twee excursies.

Op zondag 24 september om 10.00 uur in Kwinteloijen. De start is op de parkeerplaats, Oude Veensegrindweg, Rhenen.

Op zondag 8 oktober om 14.00 uur in Prattenburg. Start: Parkeerplaats "Groene Entree", tegenover de 3 Zussen aan de Cuneraweg. Duur van de excursies: 2 uur.

Opgeven: ernst.v.rijssel@gmail.com.

Handig om mee te nemen: gids of zoekkaart, loep, spiegeltje, opschrijfboekje en een camera.

September 2023

Natuurtuin Diddersgoed open

IVN Natuurtuin Diddersgoed wordt 24 september van 15.00 – 16.00 uur weer opengesteld.

Diddersgoed herbergt veel bijzondere planten, bloemen, vogels, kleine zoogdieren, vissen, insecten en vlinders. De grond wordt schraal gehouden, zodat wilde planten zich er thuis voelen.

De natuurtuin is gelegen in Veenendaal-West aan het Ruisseveen/hoek Goudvink.

Kijk bij slecht weer even op de website of de openstelling doorgaat.

Stop de vierde aanvliegroute

Het Ministerie van IenW wil een nieuwe vliegroute naar Schiphol. Die gaat over Gelderland, Utrecht en Noord-Holland lopen en moet de luchtvaartgroei ondersteunen. Het plan omvat een denkbeeldig punt waar vliegtuigen zich concentreren, gevolgd door een wachtgebied. Vliegtuigen zullen dan vanaf 45 km afstand geleidelijk dalen in een banaanvormige buis richting de landingsbanen. Dit leidt tot bijna 20% meer dalend luchtverkeer, wat veel overlast veroorzaakt, vooral 's nachts en door vrachtluchten. Laten we de vierde route stoppen! Stel inwoners, lokale economie, natuur én milieu boven de groeiambities van Schiphol! [Teken de petitie](#)

Teken de petitie tegen Glyphosaat

Glyphosaat, de werkzame stof in Roundup en geproduceerd door Bayer-Monsanto, is een pesticide die veel in de landbouw gebruikt wordt. Het Comité risicobeoordeling (RAC) heeft glyphosaat opnieuw ingedeeld als een stof die ernstige oogletsels veroorzaakt en giftig is voor in het water levende organismen met langdurige gevolgen. En we weten hoe verwoestend het is voor biodiversiteit: het doodt (bijna) alles.

We hebben glyphosaat niet nodig voor onze landbouw en ook niet voor onkruidbestrijding. Glyphosaat moet verboden worden.

De komende weken hebben we de kans om het gebruik van glyphosaat in Europa te verbieden.

[Teken de petitie en steun de oproep.](#)

Akker bespoten met glyphosaat

Repair Café

Repaircafé

Gooi niks weg waar eigenlijk maar heel weinig mis mee is. Bij een Repaircafé worden je spullen, zoals kleding, apparaten, fietsen, speelgoed gratis gerepareerd. Of misschien wil je daar je kennis over het repareren van spullen wel delen. Zo draag je bij aan een duurzamere samenleving.

De openingstijden van Repaircafé's in de buurt:

- Veenendaal: Buurthuis Turfke
Zonnebloemstraat 1
3e vrijdag vd maand, van 13.30 tot 16.30 uur
- Rhenen: De Westpoort, Veerweg 1
4e vrijdag vd maand, van 13.30 tot 16.00 uur
- Elst: Het Bestegoed - bovenzaal 5,
Tabaksweg 20
1e dinsdag vd maand, van 13:30 tot 16:00 uur

Activiteiten

Woensdag 13 sept. 14.00 – 16.00 uur	Natuurwandeling de Grebbeberg (door Nat. Park Utrechtse Heuvelrug) Reserveren verplicht	Start: P-plaats naast de Erebegraafplaats op de Grebbeweg
Zaterdag 16 sept. 9.30 uur	World Cleanup Day / IVN Schone Stappen Wandeling	Start: fietsenstalling zuidzijde NS- station
Zaterdag 16 sept. 13.30 tot 15.30 uur	Natuurwandeling Blauwe Kamer (door Nat. Park Utrechtse Heuvelrug) Reserveren verplicht	Meer informatie
16 en 17 september	Egeltelling	
22 sept. t/m 8 oktober	Bodemdierendagen	Meer informatie
Zaterdag 23 sept. 10 tot 12 uur	Regenpijp-afkoppeldag in Rhenen	Ontmoetingskerk, Anjerlaan 1
Zondag 24 september 15.00 - 16.00 uur	IVN Natuurtuin Diddersgoed geopend Er is een gids aanwezig	Ruisseveen/hoek Goudvink Veenendaal
Zondag 24 september 10.00 uur	Paddenstoelenexcursie Kwinteloijen	Start: P-plaats Kwinteloijen, Oude Veensegrindweg, Rhenen
Maandag 25 sept. 20.00 uur	Lezing <i>Bloembollen in de tuin</i> door Elly Kloosterboer Klik hier voor meer informatie.	Wijkcentrum PleinZuid, Dr. de Visserstraat 70, Veenendaal (Ingang aan dr. de Visserstraat)
Zaterdag 30 sept. 10 tot 12 uur	Excursie Bodemdieren	Tiny Forest Het Petenbosje, hoek Varenmos en Solkuillaan
Zondag 8 oktober 14.00 uur	Paddenstoelenexcursie Prattenburg	Start: P-plaats "Groene Entree", t.o. de 3 Zussen aan de Cuneraweg

September 2023

Foto van de maand

Bloeiende struikheide op de Edese hei